

Interview met
Marjan Beuker

Sprankkelend water

Marjan Beuker is geïnspireerd door water. Water vangt licht, sprankelt, doet voorwerpen glimmen. Het vloeit en neemt in diverse verbanden steeds andere vormen aan, net als het beeldend werk van Beuker.

Jan Meijering

Beeldend kunstenaar Marjan Beuker uit Leeuwarden heeft een atelier van 200 m², groter dan haar woonhuis. Het staat vol beelden, decors, maquettes, tafels en allerlei ziekenhuisspullen die ze van haar man krijgt. Ooit deed ze een opleiding activiteitenbegeleiding, kreeg vijf kinderen en studeerde in 2000 af aan de Nieuwe Academie in Utrecht. Ze werkt samen met andere kunstenaars in allerlei spraakmakende projecten in Friesland. Op dit moment werkt ze aan het project Waterstof. Dit project vindt plaats in het hoofdkwartier van cultureel centrum Blokhuispoort voor de juring van Leeuwarden Culturele Hoofdstad van Europa in 2018.

Bomen van suiker

'Met suiker kun je geweldige dingen maken. Het moet precies op de goede temperatuur zijn. Dan moet je het kneden en warm houden met een föhn, je kunt er zelfs mee glasblazen. Ik heb

Eva stap uit het suikerparadijs gemaakt voor een voedsel­expositie maar het is ontstaan uit een wijk­project toen ik iets met waterijs wilde doen, Meisjes voor ijsjes of zo iets; maar ijsjes werden suiker omdat je dan mooiere vormen kunt maken. De meisjes maakten lolly's en samen hebben we daar een lollybos van gemaakt.

Zo werk ik vaak: ik bedenk niet iets heel gecompliceerd van te voren, maar ontdek dingen, het ontstaat. Later kwam de voedsel­expositie en toen heb ik het suikerparadijs gemaakt. Adam en Eva moesten er ook in, het zijn spoorbaanpoppetjes uit de jaren vijftig. Die lolly's waren doorzichtig, later zijn ze versuikerd.

Het werk gaat over keuzes maken. Er zitten veel lagen in. De Bijbel vertelt dat Eva de eerste was die zondigde, Adam volgt dan. *Eva stap uit het Suikerparadijs* gaat over de zondeval, maar ook over een nepwereld waarin je niet wilt blijven. Waar ze heen gaat weet je niet, dat is het luchtledige. De toekomst is open. Dat is altijd met keuzes, je weet wat je achter je laat, maar niet wat voor je is.'

Psalm 139

'Ik heb een mooi, goed werk over psalm 139 gemaakt. Hij kent je. Het is doorzichtig, ik heb het met olie ingesmeerd. In dit werk is de levensloop verwerkt van embryo tot het dodenrijk, het eind. En ook de zee van oost naar west. De personen in dit werk zijn doorzichtig, want voor God ben je doorzichtig. Op het begin van je leven en ook op het eind. Ik heb het in een schuurtje tentoongesteld, waar de werken precies voor de ramen pasten en eerder in het schuilkerkje van Menno Simons, in Pingjum. Daar had hij zijn eerste gemeente. Nu komen er veel toeristen,

Eva stapt uit het suikerparadijs (2010). Foto: René Veldhuis.

mennonieten uit Amerika en Rusland. Ik had er bijbeltjes op de kerkbanken liggen, open op de psalmen.'

Water in Blokhuispoort

'Ik ben helemaal gek van water. Water is een gek spulletje want het heeft geen vorm, het moet altijd ergens in. Water vangt licht, het is heel mooi sprankelend. Alles gaat glimmen. Als je het in een plastic zakje doet, fonkelt de onderkant als een diamant. Water is zo mooi, ook inhoudelijk. Je hebt het nodig, het heeft met je leven te maken. Ik werk nu aan een nieuw project dat gaat plaatsvinden in de Blokhuispoort, een voormalige gevangenis, sinds een paar jaar cultureel centrum en tevens hoofdkwartier van Culturele Hoofdstad 2018. Leeuwarden strijdt met Maastricht en Eindhoven om deze enorme uitdaging. Tijdens de jurering vindt deze expositie plaats.

Er is een expositieruimte van negentien meter lang en een meter of zeven breed, die ik heb nabgebouwd. Ik ga de hele ruimte gebruiken om een installatie te maken. Met een buizenstelsel, niet strak maar een beetje wiebelig, dat is poëtischer. De kleren van mijn schoonmoeder, die net is overleden, komen er uit. Die leg ik als een soort water neer. Het begint met onderbroekjes, lichte kleuren, hemdjes en dan elke keer wat donkerder. Jassen, schoenen, alles zit er bij. Ook haar

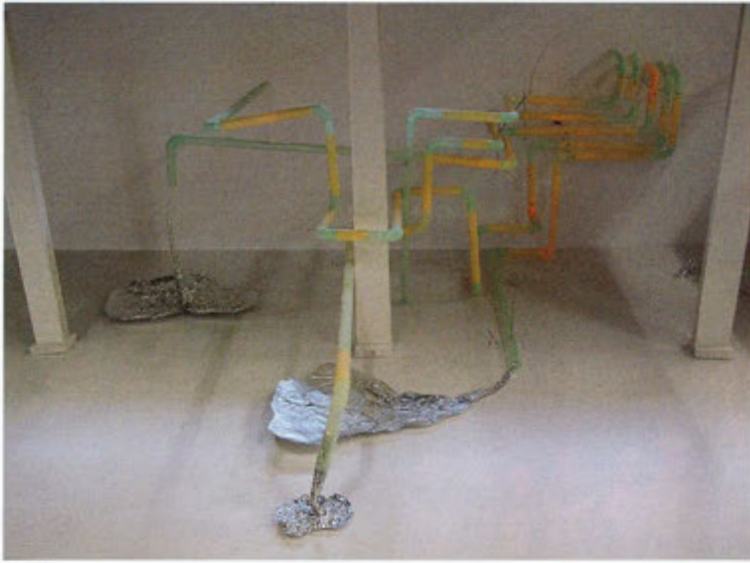
Eva stapt uit het Suikerparadijs gaat over de zondeval, maar ook over een nepwereld waarin je niet wilt blijven

zakdoeken en lakens. Ik heb het uitgeprobeerd, het kan dat het water lijkt. In de hoek komt iemand onder een kraan te liggen. Uit die kraan komt water, dat maak ik van suiker. In een andere hoek staat een mannetje onder de douche. Ik wil het water laten spetteren. Dat maak ik van aan elkaar geplakte laboratoriumbuisjes. Ik heb er gigantisch veel van gekregen van mijn man, uit het ziekenhuis. Hij werkt daar en verzamelt het voor mij. Zo heb ik ook een schepnetje dat met een draad door een ader getrokken wordt om er bloedklontertjes uit te halen. Mensen zeggen: hè get. Het werk gaat over leven en dood en door die ziekenhuisdingen gaat het wringen. Het krijgt een andere lading.

Je moet het gevoel geven dat het water is. Wij, Irene van der Bos en ik zijn drie jaar geleden begonnen aan dit project. Ik dacht: ik laat alles bubbelen met water. Maar op een gegeven moment dacht ik: waarom ga je het niet verbeelden? Waarom moet het zo letterlijk water zijn? Ik heb heel erg na zitten denken: waar ben ik in mijn werk mee bezig? Ik houd er van dat mensen het leuk vinden. Maar hoe komt dat? Ik houd van glitter, mooi licht. Water glimt, glit-

Psalm 139 (2003) Foto: Marjan Beuker.

tert, het spiegelt. Iedereen houdt daarvan. Het moet anders zijn dan je verwacht. Water is niet te vangen in iets en ik werk op dezelfde manier: ook heel verrassend. Ik kijk ook naar hoe kinderen reageren op mijn werk: vinden ze het leuk of niet? Hoe werkt dat? Dat is ook een onderzoek. Water heeft dat heel sterk in zich: verrassen, verwonderen.

Als ik dat licht zie, die glitter, denk ik: zo moet de nieuwe hemel en de nieuwe aarde er uit zien. Daar verlang ik naar. Die mooie wereld probeer ik een beetje te maken in mijn werk. Zo zit ik er in, met verlangen en enthousiasme.'

Liefde, licht en vreugde

'Met Henrike Gootjes had ik een vuurproject in een gracht in Leeuwarden. Van purschuim hebben we brandende kunstwerken gemaakt, geïnspireerd door tatoeages.

De tattoos kwamen van Henrike, die daar heel veel mee doet. We hebben tatoeages gezocht over de hele wereld. Zo heb je in Nieuw-Zeeland een broektattoo. Een deel van die broek is een omgekeerd hart. In Oost Europa heb je meisjes die getatoeëerd zijn met een andreaskruis waardoor je kunt zien dat ze christen zijn en geen moslim. Als je een tattoo hebt, kun je gekend zijn; je bent iemand. Mensen op Nieuw-Guinea

Maquette-installatie in Blokhuispoort (2013).

Vuurproject, Kerst 2011.

Water heeft dat heel sterk in zich: verrassen, verwonderen

hebben een sterretje, dan hoeven ze niet in het donker te dwalen als ze in het volgende leven komen. We hadden er ook wat Fries in: *ferbliidzje*, verheugen.

De tattoo-werken dreven in het water en elke avond gingen we ze met een roeibootje aansteken, de hele maand december. Het was in een klein grachtje, iedereen kon het goed zien. Mensen die op de fiets uit de stad kwamen en mensen die er boven woonden hebben er van genoten. Van de kant af riepen mensen: O geweldig, dank je wel.'

Kerstbelevingstocht

'In de wijk Heechterp Schieringen in Leeuwarden hebben Henrike en ik vorig jaar december de kerstbelevingstocht *Van Boven Naar Beneden* georganiseerd. Heel hedendaagse allemaal. We zochten in de wijk passende locaties. Het Paleis van Herodes hadden we in een kelder van het wijkcentrum. We hadden een lichtspoor uitgezet met kaarsjes door de hele wijk heen. Mensen gingen als wijzen op stap en moesten op zoek naar de koning en het licht volgen. Meer dan 500 mensen beleefden het kerstverhaal echt. Je

Voor God ben je doorzichtig

Kerstbelevings-
tocht (2012).
Foto: Ruben Van
Vliet.

kwam bij Elizabeth, een oude vrouw bij iemand in huis. Dan bij Herodes, iemand die een deal met je sloot. In de kroonluchter van zijn grote paleis zag je zwaarden, boksbeugels en pistolen. Op de glijbaan van de speeltuin hadden we allemaal engelen. Er was een speciaal lied gemaakt voor het engelenkoor. Net voor je bij de hiphopende herders was, kwam je een echte schaapskudde tegen. Dansschool 058 heeft samen met jongeren uit de wijk de dans ingestudeerd. De islamitische choreograaf moest wel aan de verhalen wennen, maar koos zelf *Oh happy day* om op te dansen. Uiteindelijk kwam je in een fietsschuurtje met een echte baby.

Henrike en ik hadden de artistieke leiding, als beeldend kunstenaar kun je het goed neerzet-

ten. We wilden dit niet van de kerken uit laten gaan. Uiteindelijk waren er drie kerken bij betrokken en hebben we op scholen en in het buurtcentrum gewerkt.'

Vrouwelijke kunstenaar

'Ik voel me echt een vrouwelijke kunstenaar. Adam ging slapen en van een rib werd de vrouw gemaakt. Als laatste werd ze geschapen: een topstuk, een kroon op de schepping. De vrouw is het mooiste wat er is. Vrouwen hebben ook impact op schoonheid, bijvoorbeeld als ze een kamer inrichten. Als er geen vrouwen zijn, is er voor de mannen gewoon niks aan. Zij brengt leven in de brouwerij en is drager van leven. Ik ben blij dat ik vrouw ben.

Vrouwen zijn beter in relaties. Grappig, ik besef opeens dat ik al mijn projecten doe ik in samenwerking met anderen.'

Jan Meijering is redactielid van dit blad.

Meer informatie over Marjan Beuker:
www.marjanbeuker.nl

De tentoonstelling *Waterstof* in cultureel centrum Blokhuispoort in Leeuwarden wordt geopend op 17 augustus om 15 uur en is te zien tot 28 september, woensdag tot en met zaterdag van 11 tot 16 uur.

Meer dan 500
mensen beleefden het
kerstverhaal echt